

SZÉKESFEJÉRVÁR.

Társadalmi hetilap.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

A lap ára
házhoz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt. 50 kr.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petítor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felveznek **Budapest:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Mórész.
Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf, Hrdlicka Vince.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Városunk emelkedése érdekében.

Sokat és pedig sok szépet elmondtak már és leirtak városunk haladása ügyében, azonban mindezek dacára sem mondhatjuk, hogy minden tekintetben úgy haladunk mint kellene, mint a kor kívánja.

A szellemi haladás mellett, bár ez sem oly nagyon nagy terjedelmű — jogosan kívánhatjuk, hogy városunk a külső tekintetében is haladjon, úgy, mint ezt egy mívelt nemzet tekintélyesebb provinciális városától megkívánni lehetne.

A haladás akadályairól bővebben nem szólnunk, nem említjük fel a hibákat sem, csak azt jelezzük, hogy a régi slendrián szellem még sokszor kényszeríti az illető közegeket nem azon tevékenységre, melyet a haladottabb kor kíván, hanem sokszor olyanokra, melyek határozottan hátrányára vannak a haladásnak. Ezért le kell vetkőzni a régi multnak czopfos szellemét; hogy a közügyek terén csak is az új kor haladást kívánó szelleme lengjen át mindent és a város javát előmozdítva egyedül oly eszközökkel működünk, melyek míg egyrészt önzetlenül a nemes célt mozdítják elő, másrészt a szabadabb új világnézet eszméitől vannak áthatva.

Ezeket általánosságban előre bocsájtva, röviden áttérünk tárgyunkra. Nem akarunk most a szellemi élet mozzanatairól vagy pedig annak állapotáról szólni, erről már szoltunk vagy szólni fogunk.

Egy tekintélyesebb provinciális városnak, mint

miénk, a külföld hasonló tekintélyű mívelt városait kell szem előtt tartani haladás tekintetében.

Nem mondjuk ugyan, hogy mi nem haladtunk, sőt inkább egy évtized óta igen sokat gyarapodtunk, vannak csinos sétatérink, emléksobraink, színházunk, melyek a külső tekintetében igazolják haladásunkat, de még sokban hátra vagyunk.

Nem soroljuk fel minden árnyoldalát városunk elmaradottságának, melyek annál inkább feltűnnek, minél jobban haladunk egy vagy más tekintetben. — Utaink és utcáinkat vegyük csak vizsgálódások alá, a belvárosban is van oly utcánk akár hány, melynek kövezete még szent István korára emlékeztet, az ily barbar kövezetű és pedig nagyszámu utcák ellentétet idéznek az elmaradottság, másrészt haladás közt. A szép Vörösmarty-szoborral bizony nem illik össze több bel és külvárosi utca kövezete. Annyival inkább feltűnő e rosz kövezés, mert ime a szőlőhegyen kőbányánk van, melyből a város — miután tulajdona — kevés költséggel állíthatja ki a járdákhoz szükséges köveket.

E kőbányákra nagyobb figyelem lenne fordítandó mert hiszszük, ha ezeket nagymérvben mívelnék s nagymennyiségű követ fejtenék, akkor a forgalom tárgyai is lehetnének e kövek s az elárúsítandó kövek ára még fedezné is a bánya fenntartási költségeit s azonkívül a járdákra való kő színté kevés költséggel lenne kiállítható.

A rosz kövezés mellett utcáink egyenességére is kellene ügyelni. Nem értjük mi ez alatt azt, hogy most

azokat szétdujják és egyenessé tegyék korántsem, hanem igen azt, hogy az új utcák nyitásánál a városi építészeti bizottság odahasson, miszerint csakis egyenes utcák nyitathassanak; a jelenlegi girbe-görbe utcákat pedig oly módon lehetne szabályozni, ha új építkezéseknél hatnának oda, miszerint ez csakis a meghatározott vonalban történhessék, hogy így az utcák egyenességének célja minél inkább elérhessék.

Sok kívánni való van még hátra az utcák tisztaságát, világítását illetőleg is. Mindezeknek elérésére szükséges volna, ha — mint nagyobb városokban szokás — szepitészeti bizottság alakítatnék a városi közgyűlés által, mely ügyelne arra, hogy a város külső tekintetében is megfeleljen egy provinciális város igényeinek.

Az utcák szabályozására vonatkozólag kapcsolatosan megjegyezzük, hogy megtiltandó lenne, miszerint még a belváros egyik legszebb terén is esténként a barmok bejőjenek, s ezáltal a legszebb esti időt élvezhetlenné, másrészt a közegészségre ártalmassá teszik. Felelőtjük még a régi mult tiszteletben tartása tekintetéből az ugynevezett emléktáblák készítését, melyek helyenként a mult nevezetesebb eseményei vagy épületei helyét jelelnék, ez — mint Budának — ugy városunknak is díszére lenne stb.

Ennyit akartunk ez alkalommal az utcákra nézve elmondani. Szóljunk még a terekről és mulatóhelyekről. A belvárosnak két szép tere van s ezek jelenleg oly jó állapotban vannak, hogy csak jövőbeni állandó hasonló fenntartásukat óhajtjuk. — Mulató-

TÁRCZA.

A szerelem....

A szerelem egy és örök!
Mely holtig lakja keblünket,
S te azt hiszed szép hajnalon,
Rózsafán termett angyalom,
Ideigtartó s megszűnhet.
Ha így állna, hogy kor, idő
Megülheti e szent eszmét;
S ha hihetném azon nyomban
Bubánatban, fűjadalomban
Szíven megtörve elvesznék.
Változzál át kis hitetlen
Híved ez egyért könyörög:
Ne tagadd azt ajakaddal,
A mit szíved titkon tart, vall:
A szerelem egy és örök.

Száva.

Egy gyorskocsi belseje.

— Souvestre Emil novellája. —
(Vége.)

Lepré az altiszt felé fordult s felkiáltott:

— De hisz ez az ön neve!

— Ennek az urnak a neve? Ismétlék a többi utasok egyszerre.

— Louis Duroc, vagy másképp az Afrikai, én ezt Anselban kérdeztem öntől, midőn a vendéglőben beszélgetésként és különben meg köpeny-izsákján is láttam felírva.

— Na, és aztán? kérdé a vadász mosolyogva, hát bizonyosan az ön nevem!

— Lehetséges-e? Szakítá meg Gontran, és ön lenne....

— A szóban forgó munkás! Igen, uraim, nem szükség ismételni, de nem szükség többé rejtegetni

sem. Nyolcz nappal e történet után a katonai pályára léptem, hadosztályom most Algírba tétetik át, ez az oka annak, hogy a hintóban volt polgárok s én egymást szem elől eltévesztettük, de ugy számított, hogy mialatt Lyonban mulatok, meglátogathatom őket.

— Én magam leszek a kegyed kalauza, mond Darvon élénken, felé nyujtván kezét, mert óhajtom, Louis ur, hogy bennünket a barátság kapcsoljon össze.

— Bennünket? Ismétlé a katona, ki habozva tekintett Gontranra.

— Ah! Felejtse el mindazt, a mi elmúlt, viszonzá ez, én, ha kell, kész vagyok beismerni, hogy nem volt igazam.

— Nem, szakítá meg Duroc, épen nem! Én vagyok az, kinek nyers magartatása megrovás alá eshetik, s beesületszavamra mondom, megbántam azt. — Lássá ön ez egy alacsony szokása a katonáknak. Mivel az ember nem fél, azt minden pillanatban, folyton-folyvást meg akarja mutatni, s kaszaboló fenegyerekek leszünk, azonban alapjában az ember, jó gyermek. — Tehát uram hadd legyen vége a nehezeltésnek!

Ezzel Gontran kezét szívélyesen megszorítá. Lepré szintén sietett vele kezét fogni.

— Épen jókor, kiállított; ön valódi francia... épen ugy mint ezen ur... s Franciaországban levén, egyet kell értenünk. Elvagyok ragadtatva, a fölött, hogy önnel, Louis Duroc ur! megismerkedhettem. De, igaz is az, tudja-e, mily nagy szerencse, mikép én önt felkértem, hogy nevét adja tudtomra, (melyet ön, — zárjel közt legyen mondva — nem akar megmondani) nélkülüm nem tudnák, hogy ön mennyit ér!

— Szentigaz! erősíté Grugel Darvonra irányozva tekintetét, ha ez az ur kevésbbé lett volna — locskafücske, e magyarázat nem lett volna helyén, s e nélkül rokonom tévesen gondolkozott volna Louis ur jelene felől. Ön láthatja, hogy az ablakon is igyekezett igazat adni elvemnek, s hogy a nap dicsősége az enyém.

A mint szavait bevégezte, a kocsi megállt: célnál voltak.

A leszálló utasok a postaház udvarát tömve találtak várakozó szülékekkel vagy barátokkal. A szoren-csétlenség híre az előző nap estején jutott ide, s komoly szorongást ébresztett az illetőkben.

Azon perczen, a mint Darvon a földre lépett, nevét hallá kiejteni, megfordult. Nővére volt, kinek aggálya elfeledteté a pörpatvart, s ki Darvon felé az öröm sikolyával szökölt.

Sokáig szó nélkül ölelték egymást, de szemek könyektől nedvesedtek meg, s midőn egymás szeméibe néztek, s egymás kezeit szeliden megfogták, kien-gesztelődtek.

S midőn így együtt mentek ki a postaház udvarából, találtak utitársaikkal. Barau és Lepré köszöntek nekik, Louis Duroc megújította abbéli ígérte, hogy őket megfogja látogatni. Egyedül Athénais de Locharais kisasszony ment el mellettök, a nélkül, hogy rájok tekintett volna, különösen elfoglalva podgyászai őrzésével. Ekkor Grugel Gontranhoz fordult.

— Ime, ez tanomnak egyetlen kivétele, mond a vén leányra mutatva. A többi utitársaink egytől-egyként emelkedtek értékben előttünk. Az ingyenc gondoskodott számunkra egy vacsoráról, a fecsegő felfedett egy hasznos titkot, a civakodó bizonyítékot adott nemes vitézségéről; azonban mi hasznát vettük de Locherails kisasszony hideg egoismusának?

— Nekem használt, mert érzem, hogy mit ér a teljes önödaadás és mit a gyöngeség! felelt Gontran, ki nővérét karjára fűzte; ah! ezennel magamévá teszem az ön rendszerét rokon: mátol utaztomban hiszem, hogy minden dolognak van jó oldala, s hogy csak ke-resni kell azokat a bizonyos arany szemerkéket.

Fordította: Ifju Filó Lajos.

helyünk van elég, itt azonban nem annyira a város, mint a nagy közönség részvétlenségét kell tapasztalni. Bár van mulató-helyünk, melynek átalakítása nagyot lendítene a közrészvéten; így sóstónk igen kellemes fekvésű, s kevés költséggel nagyszerű parkká lehetne átalakítani, mely bármily nagy város mulató-helyével versenyre kelne, csak néhány vadászkedvelő egyén szórakozását rontanák el a nagy közönség kedvéért.

Egyik főhiánya városunknak, hogy nincs még eddig helyesen szervezett hideg fürdője, erre nézve több tervezet volt a lapok hasábjain is. Egy jól szervezett fürdő pedig igen nagy szükség volna városunkra s ezt különösen ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Volna még egyéb más kívánni való is, azonban most ezekről nem szólunk; ajánljuk elmondott szavainkat a nagy közönség figyelmébe s felhívjuk városunk bizottságát, hogy a város szépségét külsin tekintetben is előmozdítandó, hasson oda miszerint a felsorolt és még más hiányok is javítván, városunk e tekintetben is gradatim haladjon az új mivel kor igényeihez képest. Alkalomszerűleg városunk emelkedésére vonatkozó nézeteinket elmondandjuk, most különösen az utcákról és pedig a külsin szempontjából volt szándékunk jegyzeteinket megtenni, melyek figyelmébe vételét különösen óhajtuk.

A nők a nemzetgazdaságban.

— Dr. Neumann Armintól. —

(Folytatás.)

A különböző erőknek jöllehet, hogy egymást kiegészítik, különböző feladat jutott osztályrészül. — A napsugár, mely a vízeseppben világosságát lét színben törí meg, mindig egy sugár marad.

Három stádiumot különböztettünk meg a javak életében; melyik stádiumot képviseli a férj, melyiket a nő, s melyiket mindketten? Egy pillantás az élet viszonyaira, ezen kérdésekre kétségtelenül a feleletet meg fogja adni. A feleletet: mely nem egyéb, hogy a férj feladata a javak termelése, vagyis az érték teremtése; a nőé annak felemésztése vagy az élvezet, mind kettő azoknak újtermelése vagyis a tökéletesítés azon helyes viszonyból, melybe az élvezetet az értékteremtéshez helyezni kell.

De mily módon történik a javak felemésztése, hogy ezen felemésztés a javak reprodukciójára visszahatson? Hogyan válják a nő hasznossá a nemzetgazdaság terén? Ezt a nők nemzetgazdaságtana taníthatná, ha ilyennel bírnánk.

Iskoláinkban tanulnak ugyan mindent, vagy legalább mindent valamit, hisz a tudományok népszerűsítése korunk jelszava; tanítjuk tehát a felsőbb leánytanodákban a nemzetgazdaságot is; azonban azt hiszem, hogy a helyes cél eléréséhez nem választják a helyes utat, mert sokkal fontosabbnak tartom a nőket a nemzetgazdaságot szemmel, mint annak fogalmaival megismertetni; mert sokkal jobban fog a nő mindent érteni, ha tudja, miért kell azt értenie? s sokkal büszkébb lesz arra, a mit teremt, mint arra, a mit értelmezni tud. Nem theoreticus fogalmakkal a consumtióról ismertessük meg a nőket, hanem a consumtió praktikus oldalával, vagyis a „háztartással.“

Ismerem mind azon ellenvetéseket, melyekkel itt találkozom, a nők azt mondják, hogy sok ezer közülök nemesek consumálni, hanem produkálni kénytelen, ugy mint a férfi; hogy dolgozni, nehéz és terhes munkát végezni kénytelen, korán reggeltől a késő estig, ép ugy mint a férfi. — Mirevaló tehát neki a háztartás tana, melyet alkalmazni ugy sem bír?

Ez részben igaz. Igaz, hogy sok nő elvonott sajátképeni nemzetgazdasági hivatásától s hogy évszázadunk e tekintetben egy kérdéssel, egy meg nem oldott rejtvennyel, egy fölfordított természeti renddel áll szemben: a nők kérdéssel.

De értjük meg egymást. Nőkérdés helyett sokat beszélnek nőemancipációról, a nélkül hogy tudnák, hogy ezen jelszó alatt sajátképen mit értenek; pedig egy jelszó, mely az egész művelt világon folyton hangoztatik, megérdemelné hogy avval közelebbről megismerkedjünk. Mit értünk tehát nőemancipáció alatt?

Emancipáció annyit jelent, mint felszabadulás egy hatalom, egy bizonyos rend alól, melynek uralma alatt állunk; de micsoda uralom, micsoda társadalmi jogi, erkölcsi hatalom alól akar a nő felszabadulni?

Voltak évszázadok, melyekben a nők valóban a férfiak vashatalma alatt álltak; idők, melyekben a férfiak tényleg fölényvel bírtak a nők felett, és valóssággal azoknak „ura“ is voltak; melyekben az aszszony, a gyermek tulajdonát képezte, mint a ház, az állat melyből vagyona állt. Ezen időkben a nő jogtalanul a férfi önkényének volt alávetve, sem bíróság, sem szokás oltalmát nem nyújtá neki. Időnkben azonban ezen állapot csak történelmi jelentőséggel bír.

Volt egy másik korszak, a melyben a nő jogilag ugyan a férfival egyenrangú volt, de nem társadalmilag. Benn a házban a nő egyenjogúsítva volt a férfival, de a ház külsőben túl egy új élet tárult fel, melyből szokás és jog a nőt kizárta. De századunkban, — az államtársadalmi században ezen válaszfal lebomlott, a

nő a férfival teljesen egyenrangú, a jog kevés kivétellel köztük különbséget nem ismer. Most a férfi és nő közt más válaszfal nem létezik, mint az, melyet a természet maga hozott, — a törvény nem saját akaratát, hanem a természet akaratát követi, és jelszava: „szabad fejlődés minden organikus erőnek!“ mindenki legyen az, a mire képessége viszi és erejének mértéke legyen rendeltetésének határa és célja, ez egyaránt illeti a férfit, egyaránt a nőt. Mitől akarja tehát a nő magát emancipálni? — csak nem az erkölcsiségtől, mely a nőiségnek lételeme? vagy emancipálni akarja magát a gazdasági viszonyokat illetőleg? De hisz a nő semmi ipartól sincs kizárva, nem lehet a kézműves? kereskedő vagy birtokos? és ha némely ipar ágakra fizikailag képtelen, mi értelme van itt az emancipálásnak? Vagy nem szabad ő művészetben, irodalomban, tudományokban? nem fogadjuk e kétszeres köszönettel a szép kezéből a szépet? vagy van e jog, mely akadályozná a nőt a tollhoz nyulni, vagy Terpsychore kéjeivel és Melpomene varázsával aranyokat össze halmozni?

És ha önként mindevel meg nem elégedve ellenvetik, hogy a nő sem orvos, sem bíró, sem képviselő nem lehet, — nem fogok a physiologusokkal a női agyvelő súlymértéke fölött disputálni, hanem ennek ellenében azon megdönhetlen tény constatirozására fogok szoritkozni, hogy minden hivatás nyitva álljon a nő előtt csakis azt kivéve, mely előtte lehetetlenné tenné, hogy valódi hivatásának élhessen, vagyis, hogy feleség és anya lehessen, azon nő, mely egész nap az íróasztalnál, a bírói székében ül, igen tisztességes, igen hasznos tagja lehet a társadalomnak, de ilyen nő nem nő többé, mert nem lehet feleség nem lehet anya.

És e helyütt nem mulasztatom el figyelmüket arra, azon sajnós jelenségre felhívni, hogy társadalmi állapotaink mellett az emancipáció sajátképeni lényege a házasság negatívumában áll, miért is korunk erkölcsiségének nem annyira a női emancipáció eszméinek leküzdése volna feladata, mint inkább az, hogy a házassági eszmének magasosságát emelje, hogy fejleszse azon nagy gondolatot, hogy a nő csakis a házasságban találja hivatásának teljesülését, küzdeni és védeni kellene a házasság szent kötelékét az ugynevezett „emancipáció“ megáadásai ellen, az emancipáció eszméje ellen, melylyel lehet, hogy üres óráiban egy nő gondolataiban foglalkozik, de melyet meg vagyok róla győződve a nő szíve nem ismer.

(Folytatása következik.)

Ismertetés.

„Értesítvény a székesfejvári városi népiskolákról az 1875/6-ik tanév végén.“

(Vége.)

Én azt egészen rendén találok nálunk egy városi főelemi iskolának, hogy a magyar anya nyelv mellett a német nyelvet is leginkább irni olvasni megtanulhassák a magyar polgárukat és leányok, hogy ezt, az életben oly igen szükséges és hasznos nyelvet, az iskolában szerzett alapon könnyebben elsajátíthassa magának a további gyakorlat folytán az életben mindaz, a kinek erre kedve s alkalmá leend.

De épen ezen szempontból, hogy t. i. az iskola az életre nevelő és előkészítő intézet legyen mindenkor és mindenhol: felesleges és káros túlerhelésnek tartanám a gyermekekre nézve, ha — mint némelyek kívánják — a német nyelv már alsóbb elemi osztályokban is rendes tantárggyá felvétetnék; mert hetenkint egy két elméleti órában mégse fognák ezt elsajátíthatni a gyenge gyermekek, s így csak idő és erőpazarlás volna rájuk nézve a német nyelv tanulása.

IX. Ösztöndíjak is vannak, és pedig a belvárosi fitanodához kötött 5 félé ösztöndíj évi kamatainak összege 51 frt. 7 kr., a belvárosi leánytanodához kötött 1 frt. 93 kr. és az öreg-utcai vegyes iskolához kötött két rendbeli ösztöndíj kamatai 8 frt. 52 kr. — Összesen 61 frt. 52 kr.

Édes kevés biz ez; ha meggondoljuk a nemes célt és népiskolánk mennyiségét és régiségét; csodálkozunk és sajnálkozunk lehet, hogy mindezeig összes városi iskoláinkban a szép szellemi tehetségek ösztönzése és gyámolítása céljából már sokkal több kegyes alapítványok nem tettek. De reméljük, hogy ezentúl a nagy nyilvánosság szabad levegőjén a köznevelésügy iránti részvét is több-több kebelben felbuzdul s több vagyonos polgártársunk fog ezáltal arra indítani, hogy nevét hasonczélú alapítvánnyal megörökítse.

Voltak azonban népiskoláinknak az értesítvény kimutatása szerint a múlt évben összesen 20 különös jöltevői is, kik több, kevesebb adománnyal járultak a szorgalmas növedékek megörvendeztetéséhez. Legyenek áldva mindazok!

Végül ismételve közzé teszi figyelemzetésül, jelen értesítvénye utolsó lapján az igazgatóság és iskolaszéki elnökség a tanköteles, azaz 6-12 és 12-15 éves gyermekek iskoláztatását szigoruan elrendelő országos törvény idevonatkozó § ait is, hogy azután, midőn majd a jövő tanévtől fogva, mely szeptember 17-én veszi kezdetét, szigoruanban fogja azt végre is hajtani az iskolahatóság, senki a törvény nem tudásával tovább ne mentesse magát a hanyag, vagy lelkiismeretlen szülők és gyámok vagy gazdák közül.

Ezen óhajtható szigorú eljárás esetére nézve

azonban jó idején, már ma munkába veendő volna a városi hatóság részéről a tantermek szaporítása, sőt már a múlt tanévben szükség lett volna az értesítvény kimutatása szerint három parallel osztályra és 2-3-mal több tanteremre, t. i. a belvárosi leánytanodánál az I-ső osztályban 119, a palotakülvárosi vegyes iskolánál az I-ső osztályban 142 és az öreg-utcai iskolában, az I-ső osztályban 162 tanuló volt egy tanteremben egy tanító vezetése alatt, törvényellenesen össze tömve. Pedig ha egyes szülők nem menthetik magukat szegénységükkel a miért gyermekeiket rendesen iskolába nem járatták: akkor az egész várost sem menti fel tovább immár a bár terhes, de legelengedhetlenebb kötelesség alól, hogy kellő számú tanhelyiség, tanszerek és tanteremről gondoskodjék, midőn tán az érintett körülmény egy pár ezer forinttal fogná magasabbra emelni évi költségvetését, de az egyes városi polgárok számára városunkban: mindazonáltal a belvárosi leánytanoda V ik osztályában csak huszonöt, VI ik osztályában pedig már csak tizenhét tanuló volt.

Nem tehetem le addig kezemből tollamat és ezen értesítvenyt, míg végül azon különös körülményre nem fordítom az olvasó figyelmét; miszerint: noha városunkban több ily tökéletes szervezett elemi leánytanoda nincs, a belvárosi hat osztályú, és noha a külvárosi vegyes iskolák mind csupán csak 4 évi tanfolyammal szerveztek 2-3 tanteremben; és noha felsőbb tanintézetek sincsenek leányok számára városunkban: mindazonáltal a belvárosi leánytanoda V ik osztályában csak huszonöt, VI ik osztályában pedig már csak tizenhét tanuló volt.

Ez a körülmény arra hogy következtetni, hogy sokan vannak még most is olyan szülők, kik be nem látják, hogy a nőknek is legbájosabb ékessége a lelki műveltség, s ezért nem igen igyekeznek leánykáikat legalább az elemi iskolákon végig oktatni.

És hogy körül belül kik ezen szülők? az értesítvényből majdnem első tekintetre kiteszik, midőn látjuk, hogy az V. és VI. osztálybeli 43 lányka közül 16, a IV-ik osztálybeli 53 közül 28 és még a III-ik osztálybeli 54 közül is 28, tehát több mint az egész létszámnak fele mőzesvállas.

Ime, mely tanúságos kis könyvecske! köszönet érte az igazgatóságnak!

Nem lehetne e valjon a jövő tanév végén városunk területén levő mindennemű népiskolákról egy átnézetes értesítvenyt közzé tenni? Hiszen a népnevelés közös ügyünk. *Német Károly.*

A háború.

F. hó 20. és 21 én a Drina mentén folyt a harc. Nincs kétség benne, hogy a törökök ismét megverték ellenfelüket. A szerb forrásból eredő hírek ugyan ellenkezőt mondanak, de ugyan ki hinne nekik? Részletes az utcaszeglteken így hirdeti Alimpics állítólagos győzelmeit: „Ismét nagy győzelem!“ Igen. Oly nagy győzelem, hogy a belügyminiszter kénytelen volt azonnal a Drinához utazni, hol, mint már említettük, Alimpics helyére más nagy férfút kívánnak állítani. Alimpics csapatai rendkívül meggyöngültek.

Nándorfehérvárott f. hó 23 án este jelentek meg a hivatalos bulletinek a legutóbbi folyt küzdelmekről. A Drina-hadsereg 20-i küzdelmeiről ezeket jelentik: „Csak Nizam 2000 nél több rontott a Karaula Radalska s a batinska mezők közt levő szerb sánczokra. A szerbek vitézül ellent álltak; a küzdelem 9 órától délutáni 3 óráig tartott. A törökök nagy veszteséggel visszaverettek. Egyetlen sánczon 100 török, s a szerb őrségből csak 5 ember esett el. A török basi bozokok egy fehér zászlót vittek maguk előtt, keresztel, s „Zivio Kujaz Milan Obrenovics“ ot kiáltottak, hogy megcsalják a szerbeket, de a csefogsáknak nem volt semmi eredménye. A szerbek támadni kezdtek, elvették zászlójukat a keresztel, s nagyszámu foglyot ejtettek. Minden utász eszköz, sok fegyver, szekerények töltényekkel estek a szerbek kezébe. A törökök mintegy 1000 halottat és sebesültet veszthettek, míg a szerbek csak 200-at? E küzdelemről a szerb főparancsnok egy speczialis bulletinje is közzététetett. A harc igen heves és véres volt, s csak a felhőszakadás vetett véget a szerbek előnyomulásának. — A sebesültek közt volt Miskovics ezredes, ki f. hó 23 án visszatért a szerb fővárosba. — Sulyosan megbesebült továbbá két önkényes kapitány s egy Sturm nevű porosz tiszt. A bulletin, melyet minden utcaszögletre kiakasztottak, e szavakkal kezdődik: „Ismét egy nagy győzelem!“ Sok nép hullámozott vasárnap Nándorfehérvár utcáin, s kíváncsian olvasta s vásárolta a bulletineket, melyek örvendetes izgatottságot idéztek elő.

21-én 2000 nizam Nagy-Zwornikból erős tüzéséggel megtámadta a kis zworniki szerb sánczokat. A főtámadás a földhányás ellen volt intézve, mely a török part fölött uralkodik, s megnehezíti az összeköttetést Nagy Zwornik és Bjelina közt. A földhányást két szakasz védelmezte, a törökök minden ponton megverettek s 100 halottat vesztek.

A Timok-seregről azt jelentik a bulletinek, hogy e hó 23 án reggeli 10 órakor Rakiticzánál két török zászlóalj egy üteggel megtámadta a szerb positiákat, de teljesen visszaverettek.

Widdinből érkező hírek szerint a szerb csapatok az egész Timok vonalon visszaszoritattak ennél fogva a közlekedés Widdin, Nis és Sofia között a törökök részén teljesen szabad. Az Adlie és Veliki-Izvorral

Hirek.

szemben levő sáncokat a szerbek hőiesen védték, de végre még is kénytelenek voltak azokat feladni.

A Zach-Ducsis-Antics konzorcium a déli határnál egészen hallgat. Folyton verekedve, annyit „győztek”, hogy már tovább nem győzik a sok győzést. Folyton farkasszemet néznek a törökökkel, kiknek úgy látszik, ezen pontokon egyelőre nincs más feladatuk, mint lekötve tartani a szerb haderő egy részét. Csak később törhetnek előre, mikor bizonyos lesz, hogy Osman és Achmed seregeivel Szerbia belsejében találkoznak. — A legújabb hírek szerint a törökök mindenütt győzelmesen vonulnak előre és többhelyt már Szerbiába léptek.

Levelezés.

Bodajk, július 23. 1876.

Tek. szerkesztő ur! Hosszu hallgatásomnak csak az volt oka, hogy Stájer regényes határán töltöttem egy pár hetet, hol az ipar és szorgalom a népet megelégedetté, a vidéket pedig termékeny és vonzóvá teszi; míg ellenben nálunk, a különben áldott talaj — sok helyen — sivár és szomorító képet nyújt. De nem is lehet ez másképp míg téli álmunkat alusszuk.

Hisz hogy a sok és üdvös intézmények közül, melyek nemzetünk felvirágzására intézvének és becses lapjában sokszor meglőnek pendítve — csak egyet említsek: hányszor ajánlatot e kedves lapok hasábjain már a történeti és régészeti egyletek — illetőleg ezek tevékeny működésének hasznos volta? ez ezen nem eszmék mind a pusztában kiáltó hangokként tüntek el a semmiségbe — Ha nem tévedek, megvan ugyan egyetlen, de vajmi keveset, vagy éppen semmi életjelt sem ad létezéséről.

Neu okulhatnánk-e mi is egyebek hangyasorgalmán, minőt utamban is szemlétem? — A régészet buvárdokása, talán az egész országban, nem karoltatott fel nagyobb lelkesültséggel mint Vas megyében és csak ennek köszönhető, hogy a szombathelyi régiségtár oly ritka műkincset tartalmaz, melyekhez hasonló az egész országban kevés létezik — De kevés megye is mutathat fel e szakmába vágó avatottabb bajnokokat, mint az említett; kik közül a vezérrel találkozhatni szerencsém volt, ép akkor midőn a sági-hegy kopár bérézeiben tönkutatást öseinkre vonatkozó emlékekre. Bátran elmerem mondani, hogy Lipp Vilmos tanár ur méltán viseli a vezérnevet annyi jeles bajnok között, kik nem szóval hanem tettel iparkodnak leróni nemzetünk iránti kötelemeket. Macte puer — gondolám — sic enim itur ad astra!

Haza érkezvén első dolgom volt kies fürdőnkben keresni üdülést, hol is nyolcvanát meghaladó vendég élvezi e gyógyviz áldásos hatását. E hó 16-án igen sikerült tánczmulatság volt a fürdőhelyiségében.

Az aratás is nagyban folyik, de bizony — mint többektől értesültem — igen sokan csalódtak reményükben termésüket illetőleg!

A viszontlátásig: 3+4.

Sárbogárd, július 20-án 1876.

T. szerkesztő ur! Hogy a helybeli műkedvelő színtársulat már évek óta fennáll és csakis mindig jótékony czélokra folytatta előadásait, arról e megye közönsége időnkint becses lapja által értesült, de a pesti lapok útján is tudomására jutott a nagy olvasó közönségnek, mert beküldött filléreivel nem maradt hátra ott, hol adózni kellett az emberiség javára, így állván a dolgok meglepett bennünket, mint kik ez intézményt kezdetétől fogva befolyásilag vezetjük igen tisztelt P. I. tanító urnak tett azon szemrehányása, mely szerint a kath. iskola a neki utalványozott 40 frtot még most sem kapta meg, mely kérdés két hitfelekezetű tanítónk között, már is oly harezozá fejlődött, (lásd „Székesfehérvár és vidéke lap”) miszerint puskaporuk fellángolása sehogy sem ébreszt keblünkben lelkesültséget arra, hogy orozok legyünk.

Azokban bármennyire dicsérjük is P. I. tanító ur saját iskolája iránti anyagi ügybuzgalmát, mégis szívünkkel óhajtuk, hogy Isten őt hosszú élettel csak azért is áldja meg, hogy szellemi erejével hozzassa helyre azon csorbát, melyet netaláni elkésett, de szívesen adományozott összegünkkel iskolájának okoztunk, viszont engedje meg társulatunk megválasztott igazgatóságát azon jogában maradhatni, hogy vagyonával akként annyival és oly sorrendben intézkedhessék, miként azt annak többsége kebelbelileg elhatározza, meg egyedül az orvos tudja legjobban, azon betegjéhez siessen e előbb, ki halállal küzd, avagy ahhoz, kinek egy eltévedt bogárka repülvén szemébe darab ideig orránál tovább nem lát.

Ez ügyre tehát részünkről örök fátyolt borítva, vesszük magunknak a szabadságot, mint P. I. ur ostromlóinak, mint pedig az általunk mélyen tisztelt és előadásainkat látogatni szokott nagyérdemű közönségünknek szíves tudomására hozni, hogy a helybeli kath. iskola javára adományozott 40 frt. az „Angolosan” című darab előadása alkalmával tisztán bejövén, ez összeg t. Varasdi Lajos másod altanfolyelű urhoz oly megkereséssel tetetett ma postára, hogy az, az iskola kezeléségének hivatalos nyugta visszavárása mellett átszolgáltassék. Bizottmány.

Uj előfizetést nyitunk a „Székesfehérvár“-ra, és pedig augusztus hó 1-től kezdve szeptember végéig I forintjával; egyuttal felkérjük t. előfizetőinket, szíveskedjenek megrendelésüket minél előbb megteenni, nehogy a lap szétküldésénél fenakadás történjék. Előfizetések legzélszerűbben postautalvány által eszközölhetők.

— **Lelkesválasztás** Csözön e hó 18-án volt; megválasztott reform. lelkeszű Medgyaszi Vince foksabadi káplán egyhangú felkiáltással.

— **Prém József**, tehetséges fiatal író, a „Veszprém” szerkesztője — mint a „Pesti Napló” írja — eljegyezte Lonkay Antal bájos leányát Lenkét és áttér a katolikus hitre.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatási ministerium által Pellett Odön és Prifach József urak kananokká nevezteték ki mint értesültünk.

— **A helybeli kereskedelmi közép- és vasárnapi tanodájának értesítőt** kaptuk meg az 1875/6. tanévről, mely igen tapintatosan van összeállítva. Az értesítőt egy tartalmas értekezés nyitja meg „A kereskedelem szerepe a világtörténelemben” czímmel, íj. Berendorfer Miksától. Ezután az intézet keletkezésének története van előadva. Az intézet a kereskedő-társulat hatósága alatt áll s egy bizottság ügyel rá, mely Hahn Jakab elnöke alatt Fischer Gusztáv, Klökner Péter, Körösi József, Pongrácz Gyula, Sommer Mór, Weber Károly, Wertheim S. L., Zavaros Agoston tagokból áll. Az intézetben 7 tanár tanított Volt összesen 19 hallgatója a kereskedelmi közép-tanodában, 72 a vasárnapi tanodában. A szépen virágzó tanodát ajánljuk a kereskedő közönségnek. A jövő tanév szept. 1-én kezdődik. Jövő évre már a kereskedelmi közép-tanoda 3-ik osztálya is életbe lép. A tandíj egész évre 60 frt.

— **A megyei községjegyzői nyugdíjalap szervezése** iránt — mint értesítve lettünk — az előmunkálatok erősen folynak s az októberi megyei közgyűlés elé már kész tervezet igen helyesen kidolgozva fog terjesztetni. Adja Isten, hogy az üdvös intézmény mielőbb létre jöven eredményesen működhessek.

— **Monographiánk.** Megyénk és városunk multját illetőleg sokszor felszólaltunk, azonban eddig kevés eredményel. Megyénk monographiája megírva mind- eddig nincs. — Ajánljuk ezt a történelmi és régészeti-egylet figyelmébe, hogy mielőbb megírva a nagy közönség kezében legyen. A városnak röviden megvan története írva Csapotól, a püspöki megyéjé most készül — a megyéjéről azonban sajnos — de hallgat a kronika.

— **Hazai iparunk előmozdítása** tekintetéből a kormány új erősen intézkedéseket tett, meghagyván a megyéknek, hogy minden szükségleteiket t. i. irószereket, posztó s ruhaféléket hazai gyárokból vegyene. Dicsérendő intézkedés.

— **Figyelmeztetés.** Boldogult Kuncz László kanonok hátrahagyott ingóságai: egészen új bútorok, házi eszközök és igen jó ó-borok f. é. augusztus hó 3-án elárvereztetnek, az olvasó közönségnek figyelmébe ajánljuk.

— **Csöndes I. Ferencz** soproni tan- és nevelő-intézetének értesítőt kaptuk meg az 1875—76. évi tanévről. A kitünő szervezeti tanodában a mult évben 62 tanuló volt. A tanoda kormányi engedély folytán érvényes bizonyítványt ad 4 gymnasiumi, 4 reál- és 4 elemi osztályról. A tanodában 19 tanár működött. Egy egy tanuló után a tan- és tápdíj az el-mi tanodákra 500 frt., a reál- és gymnasiumbeli növendékekre 600 forint.

— **A fejemegyei és városi régiségtár** számára Kálmán Jozsef hidvégi reform lelkesz 1 darab czüst 1681-ben veretett érmet s 8 darab rézérmet adott.

— **Doosi Jancsi** népzene-társulata visszatért utjából, s most már itthon fog muzsikálni. Hetenkint rendszeres zeneestélyt tart a Balásznál minden csütörtökön és vasárnap, Hübner Rudinál szerdán és pénteken, a „magyar királynál” hetfőn és szombaton, a Stignicz kávéházában pedig kedden.

— **Uj könyv.** Közlebb jelent meg: „A miniszter elnök bálja” eredeti vigjáték 1 felvonásban, írta Almási Tihamér. Igen sikerült kedélyes kis szindarab, mely a nemzeti színházban Pesten tetszés mellett adatott. Ára 40 kr. A színműveket kedvelő közönség figyelmébe ajánlhatjuk e művecskét.

— **Czélővészlet.** Vasárnap a lövöldében tartott czélővészletnél a kitűzött lödjakat a következők nyerték el: Fegyverrel: Hübner Rudolf szeg, Csapó István 4-es, Mészáros Pál 4-es, König Alajos 3-as körlövessel. Pisztolylyal: Csapó István szeg, Maller Pál 4-es, Hübner Rudolf 4-es körlövessel. — Összesen 640 lövés történt.

— **Találmányok könyve.** Egy igen hasznos kézikönyv első füzetét jelent meg közelebb Franklin-társulat kiadásában „Találmányok könyve” czímen, mely a nyers anyagok feldolgozásáról értekezik szakavatott tollal. A munka négy kötetre van tervezve. Az első kötet tartalmazza a nyers anyagoknak eröművi feldolgozását, a második azok vegyi feldolgozását, a harmadik szólni fog a természeti erők felhasználásáról, a negyedik pedig a mindennapi élet vegytanáról. Számos falmetszvény van a szöveg köze nyomva, mely annak leírását képpel magyarázza. Egy füzet ára 40 kr. — Kapható Klökner Péter könyvkereskedésében is.

— **De már lesz háboru.** A magyar vasuti igazgatóságok kebelében most szorgalmasan dolgoznak a katonai sebesült vivő kocsik helyreállításán. Ezek be- rendezése maga a kormány által eszközöltetik.

— **Mendlik Alajos** ur kormányilag engedélyezett felsőbb leánytanodájában a rendes évi vizsgálat f. hó 21-en a legjobb eredménynyel befejeztetvén, másnap vagyis 22-én a zárünnepély tartatott meg, mely alkalommal a szép számmal egybegyűlt hallgatóság előtt a következők adattak elő: 1. „Ima”, énekelte az összes kar. 2. „A víz”, szabadon kidolgozta és előadta Wettstein Vilma. 3. „Die beiden Nachtigallen”, énekelte Thaller Mari és Roth Vilma. 4. „A francia irodalom történet rövid vázlata”, szabadon kidolgozta s előadta Ehrlich Teréz. 5. „Lengyel himnusz”, előadta az összes kar. 6. „A szén”, szabadon kidolgozta s előadta Tatay Irén. 7. „Balcatole”, énekelte Embecht Ida és Horváth Fanni. 8. „Bucsudal”, énekelte az összes kar; valamint közszemlére voltak téve az összes kézi munkák, fa és gipsz-faragványok. Wettstein Vilma és Tatay Irén, az első a vizről — az utóbbi a szénről tartott, saját maguk által kidolgozott, szabatos, minden habozás nélküli előadásuk által a hallgatóság figyelmét egészen lebilincseltek; előadásukat kísérletekkel bizonyították, melyek mindegyike igen sikerült s élvezetet nyújtó volt. Ehrlich Teréz a francia irodalom történet rövid vázlatát, a tanórák ideje alatt saját jegyzeteiből összeállítva folyékony könnyű nyelvezettel adta elő; tekintve a sok francia író neveit, melyet felemlített, tekintve, hogy majd 1/4 óráig tartott élvezetes előadása, vas szorgalmáért méltán dicséretet érdemel — Thaller Mari és Roth Vilma, majd ismét Embecht Ida és Horváth Fanni kettős énekekkel, melyet Mendlik Alajos ur kedves és művelt neje fűzharmonióval kísért, kellemesen gyönyörködtették a hallgatóságot. Az összes karének is kifogásnélküli volt, — megható jelenetnek voltunk szemtanúi, midőn az összes kar a „bucsu-“ dalt énekelte, ebből az első szakasz sikerült, de már a második szakasznál elnémultak a kised ajkak s a köny szabad folyásának engedtek helyet, egymás vállára borulva, nehéz zokogás között mondtak egymásnak egy szívélyes „Isten hozzátot” könyeztet ott ezen látványra az összes hallgatóság, talán visszagondolva az elmúlt fiatal évekre, az igazán boldog korra! könyeztek a szülők, indítatva az örömiöl gyermekeik sikeres előmenetele felett. Mindezen várakozások felüli eredmény Mendlik Alajos ur s kedves neje ügybuzgósága s kitartó fáradozásának érdeme az elismerés, látható volt a jelen voltak arczaín és a sikeres eredmény, melyet tanusítottak kedves tanítványaik, már elég jutalmat nyújt nekik — mégis azon jó kívánnal-mmal zárom be soraimat vajha a jövő tanévben tanítványaik száma az ideinél jóval többre szaporodnék! *Egy a jelen voltak közül.*

— **Egy hamis kártyajátékos** akart hétfőn egy vidéki embert kifosztani pénzéből. A lövő-utca egyik csapszékében, hol a vidéki atyafi zsebbe ellen volt a támadás intézendő, a koresmárosné megakarván akadályozni a hamis játékos műveletét, mire ez annyira dühbe jött, hogy az asszonyt véresre verte. A tettes befogatott és megfenyítés végett a kir. törvényszékhez kísértetett át.

— **Két uriasan öltözött egyen** tegnap a Stignicz kávéháza előtt összeveszett, ugyannyira, hogy titlegesen kezdték egymást bántalmazni; midőn az egyik oly súlyos csapást mért ellenfelére, hogy ez azonnal összerogyott.

— **Meghívás.** A székesfehérvári „Palotakülvárosi olvasókör” Kostyelik Ferencz ur vendéglőjében f. évi július hó 30-án sorsjátékkal egybekötött és a dalárda közreműködésével nyári táncmulatságot tartand, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Beléptidj: kör tagjaitól 50 kr., család tagjaitól 20 kr., vendégtől személyenként 50 kr. Kezdeté délután 6 órakor. Jó zenéről a rendezőség, olesó és izletes étel- lekről pedig a fentnevezett vendéglős ur gondoskodand. Nyereménytárgyak valamint fölü fizetések köszönettel fogadtatnak, s a helybeli lapban nyugtattatnak. — A táncmulatságot felolvasás fogja megelőzni.

— **Törvényszéki hírek.** Mult évi május 16-án Battán a koresmában ráczok és katolikusok mulattak együtt, késebb Kozarovits Tamás és Radula Jeromos is odavetődött, az utóbbi káromkodott mint a jégeső s mindenkit agyonütéssel fenyegetett; a katolikusok előre látták, hogy a ráczok verekedési szándékából jöttek ide, kezdtek szétoszolni; de a ráczok őket üldözöbe vették, s az iskolaépület előtt verekedést kezdtek, melynél a bírót megverték, kezét kessel megszurták, mely sértés az orvosi látlelet szerint súlyos; azután Toth Györgyöt kezdtek ütlegelni, ez azonban szerencsésen kiszabadult a dühöngők körmei közül. A legcsufosabban Herman Sándort verték meg, ki véresen a helyszínen fekvé maradt. A midőn a ráczok eltávoztak Hermant társai a bíró házához vezették, ki ott egy tükörben megpillantá vértől eltorzított arczaít, annyira elszonyodott, hogy a Dunának ment és magát beleöltte. Hullája később kifogatván, felboncoltatott, de miután a rothadásnak már igen előre haladott fokán állott, a sértéseknek csak némely nyomait lehetett konstatálni. Ezen ügyben tartott végtárgyaláson Milován Tamás egy évi börtönre, Galambos Simon 9 havi, Radula Jeromos 4 havi, Kozarovits Tamás 9 havi börtönbüntetésre ítéltettek. Az ítélet ellen vádlottak mindannyian valamint a kir. ügyészesség is fellebbeztek.

— Van szerencsém jelenteni, hogy leánytanodám-ban a második zárvizsgálat folyó 28-án pénteken 1/2 és 12 óra között az intézet helyiségeiben (uri utca ovoda-épület) tartatik meg, hol is ugyanazon és a következő napon a női kézimunkák kiállítása megtekinthető. A t. cz. szülőket és iskolabárátokat tisztelettel meghívja
Kleindin Rudolf.

— Darázs Miska népzene-társulatával állandóan Grácba telepedett le.

— A piaci elővásárlások ellen újra panaszok merültek fel. A helybeli kofák most már a legvakmerőbb módon szedik el a vidékiektől az árukat s piacunkat kényük szerint monopolizálják; a vidéki árusokat sokszor már a sorompónál megrohanják, ha pedig ott elszalasztják akkor a legnépesebb piacon sem restelik elszedni olcsóbb áruikat, úgy hogy a nagy közönség a vidékiektől alig vásárolhatja a tetemesebben olcsóbb tárgyakat, mert azt a kofák ugyszólván cleröszokolják elveszik tőlük, hogy így a piaci árforgalmat ők tarthassák kezökben. Ajánljuk újra ezt a rendőrség figyelmébe.

— Egy fiatal ember, ki 8 gimnásiumot végzett s érettségét tett, jelenleg pedig már a polgári tanodai tanárságra is képesítve van ajánlkozik nevelőnek. Megjegyzendő, hogy a zenéből, testgyakorlatból is adhat előadásokat, mindkettőből szintén szép képzettséggel bír. Bővebben tudakozódhatni e lapok szerkesztőségénél.

— Visszaélés. Egy súlyos visszaélésről küldött be panasz hozzánk. Ugyanis a napokban Kuczka nevű egyént, ki mint már e lapban említettett, hamis 10 krajczárosokat készített — Budapestre az ottani törvényszékhez szállítandó, este a vasúthoz kivitték, nem tudjuk kinek engedélye folytán házról házra kísérték, minden ismerőshöz s miután ezektől elbucszott, mentek kisérői vele a vasúthoz. Egy vizsgálati fogságban levő foglyot aligha szabad ily módon ismerősei s tán czinkostársaitól elbucsztatni s velük szólni engedni, minden esetre ezen tény, ha mint tudósítottunk, — úgy történt — keményen fenytendő!

— Sebők Lajos jól szervezett szintársulata e hó 23-án tartá Bicskén utolsó és bucsuelőadását, mely alkalommal Somogyi Károly és neje mint vendégek felléptével a „Szökött katoná” adatott. A társulat, mely majdnem egy év óta működik megyénkben igen szép siker és pártolás mellett Kisbérre megy.

— Utonállás. Boglár és Csákvár közti uton e hó elején Lepsényi Pál zámolyi lakost a mint Budapestről kocsin jött, este 9 óra közt két bekormozott arczu utonálló az ut melletti buzából kijöve megtámadta; Lepsényi védelmül az ülésben levő új kaszáját elővéve s egyik támadót fejbe ütö, mire az elesett, ekkor Lepsényi leugrott s viaskodva az elesett utonálló puskáját elveve s eldobta, azonban több kézzurást kapott homlokán és fején. Ezalatt a másik, ki rozskatoná bakaruhát viselt a kocsira ülve Csákvár felé hajtott, Lepsényi ezt látva utána ment, mire a megsebesített utonálló a buza közé futott. A kocsit csak Csákvárról érte el, azonban már senki sem ült rajt; a könnyű sebeken kívül nagyobb baja nem történt s csak 1 új mándliját és kalapját vitték el. Ez eset feljelentetvén a megyei főesendbiztos szigorú vizsgálatot rendelt el. Valószínű odavaló tettesek követték el ez utonállást, mert e vidéken eddig a közbiztonság igen jó volt.

— Kőmives Imre jól ismert komikus-színész társulatot szervezve körutrá indult. Jelenleg Kisczelben tart előadást. — Apró bohózatokat énekek, komikus, magán- és párjeleneteket, humoros és gunyoros dalokkal, melyeken a közönség okulhat is és kacagásig jól mulathat ott, mint levelezőnk írja. Devecserben egy ily előadás után oda nyilatkoztak, hogy még dráma ugy könyvekre nem fakasztá az érdemes közönséget mint azon bohókás énekek, alakítások és komikus előadás. Némelyek annyira nevettek, hogy pár pereze az előadással szünetelni kellett s közben el kelle szavalni egy drámai költeményt, hogy a közönség feleségázott kedélye leohadjon. Vasárnap július 30-án és 31-én Péthen is két ily előadást tart. Kőmives társasága jól van szervezve, itt van többi közt neje is, kit közönségünk a mult évről jól ismer. Egy tenorista is van itt a budapesti népszínháztól. Ajánljuk a társulatot a közönség figyelmébe.

— Utazók biztosítása vasuti balesetknél. A vasuti és hajózási m. k. főfelügyelőség egy rendeletet bocsátott a vasuti igazgatóságokhoz az utasoknak vasuti balesetknél általános biztosítása tárgyában.

□ Rövid hírek. A zalamegyei gazdasági egyeslet Nagy-Kanizsán aug hó 24-én gabona és borvásárt rendez, követendő példa minden gazdasági egyeslet által. — Az atletikai klub parádi gyalogversenyére e hó 27-én indultak el hárman a nemzeti színháztól u. m. Benedik István Ribianczki József és Balázsovics Árpád távirati értesítés szerint Gyöngyösre legelőször a második ért, a harmadik felhagyott a gyalogolással. — Báró Senyneyi Pál báró Baldácsi Antaltól egy hosszú idők során át elkeseredeten folyt perben legközelebb ítélet folytán 10 ezer holdnyi birtokot nyert.

Szerkesztői üzenetek.

D. A cikket közöljük. Az előfizetést megkaptuk s még akkor intézkedtünk a lap küldése iránt.

S. L. urnak. Bicske. A tévedésből elmaradt számolat megindítottuk; előfizetve van a lapra.

D. I. urnak. Felső-Bánya. Közöljük, intézkedni fogunk kívánsága szerint.

F. ó L. s. Szentcs. Megkaptuk, alkalomlag felhasználjuk.

R. F. Korfú. A lapot küldjük, de levelet még nem kaptunk. A levél éppen most ugyan alkalomszerű lenne.

D-r J-f urnak. Szeged. Szives ajánlatát örömmel fogadjuk. — Becces sorait várjuk.

Cs. I. urnak. Sopron. Közöljük, a mellékleteket várjuk.

Gabona-ár július 26-án.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	9	80	9	40	9	20
Kétszeres	8	90	8	70	8	50
Rózs	8	40	8	30	8	20
Árpa	3	95	6	85	6	80
Zab	9	80	9	70	9	60
Kukorica	5	80	5	70	5	60

Felelős szerkesztő: Hattyuffy Dezső.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Boldogult Kuncz László kanonok hátrahagyott ingóságai (bútorok, házi eszközök és borok)

f. é. augusztus 3-án,

szent István-utca 5. szám alatti házban. önkéntes árverezés útján, készpénz kifizetés mellett eladatnak, miről a t. cz. közönség tisztelettel értesítettik.

Az árverés kezdete reggel 8 órakor.

Megjelent és általam minden magyarhoni könyvárusnál kapható

„Fejérmegye gazdasági statisztikája.”

A fejérmegyei gazdasági egyesüle statisztikai szakosztályának megbízásából összeállította

Pénzes Ferenc,

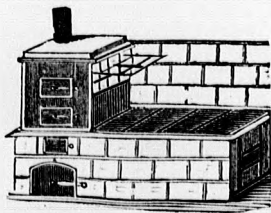
közvetteszi a fejérmegyei gazdasági egyesület 1872. Ára az egész ivret munkának, Fejérmegye legujabb térképeivel együtt 5 frt.

Mit pósta útján is bárhová küld

Klökner Péter,

kiadó könyvkereskedése.

Székesfehérvárott, október hó 1875.



MARKUS SIMON

lakatos-mester,

Székesfehérvárott uri-utca, 13-ik szám.

Ajánlja mindennemű vasutort, nagy választékban tartalmazó raktárát, nemkülönbén elvállal lemeztakarék-tűzhelyek készítését, valamint falazottakat vendéglők és új helyiségek számára koaksz-szénvagy fafűtésre alkalmazva. Továbbá nagy választékban kapható raktárában az új találmányu kerti fecskendők (Hydronette), 12 frttól 20 frtig, melyek nem csak öntözésre, hanem tűzoltásra is használhatók.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan teljesíthetnek.

Egy algymnasium vagy alreált

végzett jó erkölcsű fiatalember, ki magyar- s németnyelvben kellő jártassággal bir alulirt könyvkereskedésében tanulóul előnyös feltételek mellett felvétetik.

Klökner Péter,
könyvárus.

Főnyeremény **375,000** német Állami márk.

Uj Szerencse ajánlat!

A nyeremények-ért felelős AZ ÁLLAM, legközelebbi húzás aug. 2. 3.

Meghívás a Hamburg város által rendezett sorsjátékra mely alkalommal

7 millió és 770,000 állami márk fog biztos nyereményekül kisorsoltatni.

A nyeremények e felette előnyös pénz-sorsolásnál, melyre csak 81,500 sorsjegy adatik ki, a következők: Egy nyeremény 375,000 Állami márk. 250,000; 125,000; 80,000; 60,000; 50,000; 40,000; 30,000; 4-szor. 30,000; és 25,000; 5-ször 20,000; 24-szer 15,000; 12,000; és 10,000; 26-szor 6000; 66-szor 4000 3000 206-szor 2500, 2400, és 2000; 415-ször 1500 és 1200; 1356-szor 500, 300 és 250; 27,463-szor 200, 150, 138, 124, és 120; 13,839-szer 94, 75, 67, 50, 40 és 20 mk. melyek néhány hó alatt 6 sorozatban bizonyosan kihuzatnak.

Az első nyeremény-húzás hivatalosan ez év augusztus 2-ik 3-ikára

lett kitűzve, ehhez sorsjegy kapható és pedig:

1 egész eredeti sorsjegy csak 10 frt. — kr.

1 fél " " " 5 frt. — kr.

1 negyed " " " 2 frt. 50 kr.

és ezen az Államtól biztosított sorsjegyek (nem a betiltott ígervények) a pénzek bérmentes beküldése vagy utalványozása után általunk a legtovább helyre is eszközöltetnek. — Mindenki, ki nálam ezen sorsjegyekből vesz, kap egy játéktérmet ingyen épen egy a rendes hivatalos húzási lajstromok is kérés nélkül elküldetnek. A nyeremények kifizetése és azok szétküldése általam pontosan s titoktartás mellett eszközöltetnek. A rendeléseket a pénzrel vagy ajánlott levélben vagy pedig posta utalvánnyal legcélszerűbb küldeni.

Azért bizalommal forduljanak megrendeléseikkal

idősb Heckscher Sámuel

bank- és váltó-üzletéhez Hamburgban.

!A hamisítástól óvatik!

Lyukas fogak kitöltésére

hatásosabb és jobb szer nincs mint dr. Popp J. G. cs. kir. udvari fogorvos fogplombja, Bécs, Stadt Bognergasse Nr. 2.), melyet mindenki maga egész könnyen és fájdalom nélkül a lyukas fogba, illeszthet, mely aztán szilárdul a fogmaradékkal és foghússal összeforva a fog tovább romlását megátalja s a fájdalmat megszünteti.

Anatherin-szájviz

dr. Popp J. G. cs. kir. fogorvoshoz Bécs, Bognergasse 2 sz. Úvegesékben: ára 1 frt. 40 kr.

Ez legkitűnőbb gyógyszer a csúszos fogfájások, ugyszintén gyuladások, daganatok és sebesülések ellen, mert felolvasztja a fogkövet, és ennek utulását gátolja, megerősíti az ingatag fogakat és a foghúst s minthogy minden ártalmas anyagot a fogaktól és a foghústól távol tart, a szájnak kellemes üdéséget szerez és minden kellemetlen szagot rövid használat után eltávolít.

Anatherin-fogpasta

dr. Popp J. G. cs. kir. udv. fogorvos.

Ezen készítmény fentartja a lélekzet frissességét és tisztaságát s arra is szolgál, hogy a fogaknak vakító fehérséget kölcsönözzön, azok megromlását megakadályozza és a foghúst erősítse.

Dr. Popp J. G. Növény fog-pora.

A fogakat akkép tisztítja, hogy naponkénti használata által nemcsak az annyira alkalmatlan fogkövet eltávolít, hanem a fogak is mind erősebbek és fehérebbek lesznek.

Kaphatók: Székesfehérvárott: Braun József, és Diebálla György, Lovasbányán: Heiszler gyögyosz. Moórótt: Jency. Palotán: Würfl. gyögyosz. Veszprém: Guttlard és fiamál. Duna-földvár: Lukács A. és Kubányi S. gyögyosz. Duna-Vecsén: Klinka gyögyosztárában, Kun-Szent-Miklóson: Tóth S. gyögyosztárában.

Azt tapasztalom, hogy az általam 26 év óta készített és közkedveltségű

Anatherin-szájviz

hason név alatt hamisították és eladták. A t. közönség ámitására az ezen hamisítás készítői ugyanazon felszerelést használják, mint minőkkel én a saját gyártmányaimat ellátom.

Ennélfogva mindenkit figyelmeztetem, hogy az általam készített Anatherin-Szájviz mindenkor teljes czéggemmel, J. G., Popp. cs. kir. udvari fogorvos. Bécs, Bognergasse 2 a cs. kir. osztrák udvari czimrel (kétéjű sas griffektől tartva) és a törvényesen letett övjeggyel lesz ellátva, és mindazon készítmények, melyek ugyan hasonló, de nem épen az itt leirt felszereléssel lesznek ellátva hamisításnak tekintendők, egyidejűleg ezt is megjegyzem, hogy a hamisított Anatherin-szájviz, mely gyakran kártékony hatásu, olcsóbban adatik el. Azért is, hogy egy részt valódi Anatherin szájvizem jó birneve a hamisított által csorbulást ne szenvedjen másrészt meg hogy e hamisítók ellen felléphesek: tisztelettel felkérem a t. cz. közönséget, hogy a hamisítottnak megismert Anatherin szájvizet az eladó neve megnevezése mellett, nálam valódi ellen cserélje ki.

J. G. Popp, cs. kir. udv. fogorvos Bécs, Bognergasse 2.